

NOTĂ METODOLOGICĂ

Indicii valorii unitare de export și de import se calculează pe baza valorilor unitare (medii) ale bunurilor exportate, respectiv importate exprimate în euro, clasificate conform Nomenclatorului Combinat (NC).

Începând cu 1 ianuarie 2007 statisticile de comerț internațional cu bunuri se stabilesc prin însumarea datelor din sistemele statistice INTRASTAT și EXTRASTAT:

- sistemul INTRASTAT: pentru comerțul INTRA-UE (schimburile de bunuri între România și celelalte state membre ale Uniunii Europene);
- sistemul EXTRASTAT: pentru comerțul EXTRA-UE (schimburile de bunuri între România și statele care nu sunt membre ale Uniunii Europene).

Sursa datelor

- **Pentru sistemul EXTRASTAT (comerțul EXTRA-UE):**

- Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), care colectează și prelucrează declarațiile vamale de export și import.
- Institutul Național de Statistică (INS), care colectează pe formulare statistice și prelucrează datele de import și export de energie electrică și gaze naturale de la societățile importatoare/exportatoare. Aceste date sunt transmise la ANAF pentru prelucrare și întregirea datelor obținute din declarațiile vamale.

- **Pentru sistemul INTRASTAT (comerțul INTRA-UE):**

- a) Declarațiile statistice Intrastat colectate de INS direct de la operatorii economici care au realizat un volum valoric al exporturilor intra-UE de bunuri mai mare de 900.000 lei sau un volum al importurilor intra-UE de bunuri mai mare de 900.000 lei.
- b) Declarațiile vamale colectate și prelucrate de către ANAF, pentru comerțul intra-UE privind bunuri pentru prelucrare internă sau prelucrare sub control vamal; bunurile care se mișcă din/către părți ale teritoriului statistic al UE dar care nu aparțin teritoriului fiscal al UE.

Repartizarea pe țări a schimburilor internaționale se realizează astfel:

- pentru comerțul **INTRA-UE** pe baza principiului „**țara de destinație**” (la expedieri) și „**țara de expediere**” (la introduceri);
- pentru comerțul **EXTRA-UE** pe baza principiului „**țara de destinație**” (la export) și „**țara de origine**” (la import, cu excepția cazului în care țara de origine este un stat membru UE-caz în care se ia în considerare țara de expediere). Se consideră „țara de destinație” țara în care bunurile vor fi consumate, „țara de expediere” țara din care bunurile au fost expediate și „țara de origine” țara în care a fost produs bunul sau în care bunul a suferit ultima transformare substanțială.

Grupele de țări utilizate sunt cele recomandate de Eurostat și au următoarea componență:

-Uniunea Europeană (UE-27)	Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Letonia, Lituania, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Ungaria.
-OECD-UE	Statele Unite, Canada, Japonia, Australia, Noua Zeelandă, Turcia, Mexic, Islanda, Norvegia, Elveția, Coreea de Sud, Insulele Virgine Americane, Chile, Israel, Regatul Unit.
-Țări în tranziție	Albania, Belarus, Bosnia și Herțegovina, Federația Rusă, Macedonia de Nord, Serbia, Muntenegru, Republica Moldova, Ucraina, Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
-Alte țări	Restul țărilor necuprinse în primele trei grupe

Selecția bunurilor reprezentative

Indicii valorii unitare se calculează pe baza unui eșantion reprezentativ de bunuri, care au fost selectate separat pentru export și pentru import, pe baza următoarelor criterii:

- bunul să fie bine definit;
- valoarea schimburilor pentru bunul respectiv să dețină o pondere valorică mare în valoarea totală a schimburilor;
- raportul între valorile unitare din cei doi ani de comparație să fie $> 1 / 2,65$ și $< 2,65$.

Nu au fost selectate bunuri reprezentative și nu se calculează indici de valori unitare pentru următoarele capitole din NC :

- 71 Perle naturale sau de cultură, pietre prețioase, metale prețioase și obiecte din acestea, monede
- 88 Aeronave, nave spațiale și părți ale acestora
- 89 Vapoare, nave și structuri plutitoare
- 93 Arme, muniții, părți și accesorii ale acestora
- 97 Obiecte de artă, de colecție sau de antichitate

Pentru schimburile intra-UE la calculul indicilor valorii unitare sunt utilizate numai datele colectate de la operatorii economici.

Tehnica de calcul a indicilor de valori unitare

Indicii de valori unitare se calculează sub forma mediei armonice : $I_{vu} = \frac{\sum Q_1 P_1}{\sum \frac{1}{i_{vu}} \cdot Q_1 P_1}$ în care:

$Q_1 P_1$ = valoarea totală a schimburilor din anul curent exprimată în euro

i_{vu} = indicele valorii unitare cu bază anul precedent

Ponderile utilizate sunt valorile bunurilor în perioada curentă ($Q_1 P_1$) exprimate în euro.

• Indicii valorii unitare (I_{vu}) la nivel de poziție elementară (bun reprezentativ de 8 cifre din NC pe grupe de țări), se calculează prin raportarea valorii unitare din perioada curentă, la valoarea unitară din anul precedent.

$$i_{vu} = \frac{vu_1}{vu_0} \cdot 100$$

vu_1 = valoarea unitară din perioada curentă exprimată în euro

vu_0 = valoarea unitară din anul precedent exprimată în euro (calculată în condiții comparabile cu valoarea unitară din perioada curentă, din punct de vedere al grupelor de țări)

• Indicii de valori unitare la nivel de 6 cifre din NC, pe grupe de țări, se calculează din bunurile reprezentative aferente (nivel de 8 cifre) astfel:

$$I_{VU\ NC6} = \frac{\sum_{NC8 \in NC6} Q_1 P_{1\ NC8}}{\sum_{NC8 \in NC6} \frac{Q_1 P_{1\ NC8}}{I_{VU\ NC8}}}$$

Dacă un bun de 6 cifre din NC, pentru o anumită grupă de țări nu are bunuri reprezentative, i se atribuie indicele mediu pentru bunul respectiv calculat din celelalte grupe de țări sau indicele calculat din bunuri reprezentative de la nivelul superior de agregare din grupa respectivă de țări. În acest fel se asigură indicii de valori unitare pentru toate bunurile NC la nivel de 6 cifre care au înregistrat exporturi sau importuri pentru fiecare grupă de țări.

• Indicii de valori unitare pentru nivelele superioare din NC, 4 și 2 cifre, secțiune, total export și respectiv total import, pe o grupă de țări se calculează din datele la nivel de 6 cifre din NC, conform formulei:

$$I_{VU\ n} = \frac{\sum_{NC6 \in n} Q_1 P_{1\ NC6}}{\sum_{NC6 \in n} \frac{Q_1 P_{1\ NC6}}{I_{VU\ NC6}}}$$

n - nivelul de agregare

$Q_1 P_{1\ NC6}$ - valoarea totală a schimburilor din perioada curentă la nivel de 6 cifre din NC

• Indicii de valori unitare pe total grupe de țări se calculează după formula:

$$I_{VU\ tn} = \frac{\sum_{z=1}^4 Q_1 P_{1\ NCnZ}}{\sum_{z=1}^4 \frac{Q_1 P_{1\ NCnZ}}{I_{VU\ NCnZ}}}$$

t = total grupe de țări

n = nivel de agregare

z = grupa de țări (zonă)

• Indicii perioadei curente față de perioada corespunzătoare din anul precedent s-au calculat pe baza relațiilor dintre indici, calculați în condiții comparabile:

$$I_{VU\ Tr.I\ 21/Tr.I\ 20} = I_{VU\ Tr.I\ 21/An\ 2020} \times I_{VU\ An\ 2020/An\ 2019} : I_{VU\ Tr.I\ 20/An\ 2019}$$

$$I_{VU\ Tr.II\ 21/Tr.II\ 20} = I_{VU\ Tr.II\ 21/An\ 2020} \times I_{VU\ An\ 2020/An\ 2019} : I_{VU\ Tr.II\ 20/An\ 2019}$$

$$I_{VU\ Tr.III\ 21/Tr.III\ 20} = I_{VU\ Tr.III\ 21/An\ 2020} \times I_{VU\ An\ 2020/An\ 2019} : I_{VU\ Tr.III\ 20/An\ 2019}$$

$$I_{VU\ Tr.IV\ 21/Tr.IV\ 20} = I_{VU\ Tr.IV\ 21/An\ 2020} \times I_{VU\ An\ 2020/An\ 2019} : I_{VU\ Tr.IV\ 20/An\ 2019}$$